

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

ESIALGNE
2005/0018(CNS)

29.6.2006

*

RAPORTI PROJEKT

Ettepanek võtta vastu nõukogu raamotsus, mis käsitleb Euroopa Liidu liikmesriikide vahel süüdimõistvate kohtuotsuste arvesse võtmist uue kriminaalmenetluse korral
(KOM(2005)0091 – C6-0235/2005 – 2005/0018(CNS))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Panayiotis Demetriou

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
antud häälte enamus
- **I koostöömenetlus (esimene lugemine)
antud häälte enamus
- **II koostöömenetlus (teine lugemine)
antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- *** nõusolekumenetlus
parlamendi liikmete häälteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel
- ***I kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)
antud häälte enamus
- ***II kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)
antud häälte enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete häälteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- ***III kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)
antud häälte enamus ühise teksti heakskiitmiseks

(Antud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud tekstide kohta esitatud muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes tõstetakse muudetud tekst esile **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või puudused antud tõlkeversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul tuleb saada vastavate osakondade nõusolek.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5	
SELETUSKIRI	13

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOME GA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

**ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu raamotsus, mis käsitleb Euroopa Liidu liikmesriikide vahel süüdimõistvate kohtuotsuste arvesse võtmist uue kriminaalmenetluse korral
(KOM(2005)0091 – C6-0235/2005 – 2005/0018(CNS))**

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut (KOM(2005)0091)¹;
- võttes arvesse ELi lepingu artikli 34 lõike 2 punkti b;
- võttes arvesse ELi lepingu artikli 39 lõiget 1, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0235/2005);
- võttes arvesse kodukorra artikleid 93 ja 51;
- võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A6-0000/2006),
  1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;
  2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides EÜ asutamislepingu artikli 250 lõiget 2;
  3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatses Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud teksti muuta;
  4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatses komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;
  5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Komisjoni ettepanek

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Muudatusettepanek 1
Artikli 1 lõige 1

1. Käesoleva raamotsuse eesmärk on määratleda tingimused, mille puhul

1. Käesoleva raamotsuse eesmärk on määratleda tingimused, mille puhul

¹ ELTs seni avaldamata.

liikmesriik võtab uute asjaolude alusel **sama** isiku vastu algatatud kriminaalmenetluse korral arvesse tema suhtes teises liikmesriigis tehtud süüdimõistvat kohtuotsust **või registreerib nimetatud kohtuotsuse siseriiklikus karistusregistris.**

liikmesriik võtab uute asjaolude alusel isiku vastu algatatud kriminaalmenetluse korral arvesse **sama isiku** suhtes teises liikmesriigis tehtud **eelnevat** süüdimõistvat kohtuotsust.

Selgitus

Sätted siseriiklike karistusregistrite kohta tuleks käesolevast raamotsusest välja jätta ning selle küsimusega tuleks tegeleda seoses raamotsuse eelnõuga, mis käsitleb liikmesriikide karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja nende andmete sisu (KOM(2005)690), Diaz de Mera raport.

Sõnastust on muudetud, et see oleks kooskõlas artikli 3 lõike 1 sõnastusega.

Muudatusettepanek 2

Artikli 1 lõige 2

2. Käesoleva raamotsuse eesmärk ei ole muuta kohustust järgida põhiõigusi ja peamisi õiguspõhimõtteid, mis on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 6.

(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)

Selgitus

(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)

Muudatusettepanek 3

Artikli 2 punkt a

a) süüdimõistev kohtuotsus – igasugune **kriminaalkohtu või haldusorgani tehtud lõplik otsus, mida saab kaevata edasi kriminaalasjades pädevale kohtule ja mis** tõendab isiku süüd kriminaalkuriteos **või õigusrikkumises, mis** vastavalt siseriiklikele õigusaktidele **on käsitletav kui õigusnormide rikkumine;**

a) süüdimõistev kohtuotsus – igasugune lõplik **kohtuotsus, mis kriminaalmenetluse raames** tõendab isiku süüd kriminaalkuriteos vastavalt siseriiklikele õigusaktidele;

Selgitus

Komisjoni esitatud määratlus ilmselt ei vasta kõikide liikmesriikide kohtusüsteemidele, eriti mis puudutab haldusorgani otsuseid ning võib seetõttu tekitada segadust.

Muudatusettepanek 4
Artikli 2 punkt b

b) karistusregister – siseriiklik register, välja jäetud milles vastavalt siseriiklikele õigusaktidele kajastuvad tehtud süüdimõistvad kohtuotsused;

Selgitus

Sätted siseriiklike karistusregistrite kohta tuleks käesolevast raamotsusest välja jätta ning selle küsimusega tuleks tegelda seoses raamotsuse eelnõuga, mis käsitleb liikmesriikide karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja nende andmete sisu (KOM(2005)690), Diaz de Mera raport.

Muudatusettepanek 5
Artikli 3 lõige 1

1. Uute asjaolude alusel algatatud kriminaalmenetluse korral **omistab** iga liikmesriik vastavalt **oma eeskirjale** teistes liikmesriikides tehtud **süüdimõistvatele kohtuotsustele** siseriiklikult tehtud süüdimõistvate kohtuotsustega samaväärse toime.

1. Iga liikmesriik **tagab, et** uute asjaolude alusel **isiku vastu** algatatud kriminaalmenetluse korral **võtavad pädevad riiklikud ametiasutused arvesse sama isiku suhtes** teistes liikmesriikides tehtud **eelnevaid süüdimõistvaid kohtuotsuseid** vastavalt **oma siseriiklikele õigusaktidele ning omistavad neile kohtuotsustele eelnevate** siseriiklikult tehtud süüdimõistvate kohtuotsustega samaväärse toime.

Selgitus

Tagada asjakohased tingimused teiste riikide süüdimõistvate kohtuotsuste arvessevõtmiseks on liikmesriikide kohustus, mitte otseselt nende pädevate ametiasutuste kohustus. Liikmesriigid on need, kes on kohustatud selle raamotsuse oma riigi õigusesse üle võtma.

Tuleks selgesõnaliselt sätestada, et liikmesriikide ainus kohustus on võtta arvesse teiste riikide süüdimõistvaid kohtuotsuseid samal määral, kui võetakse arvesse siseriiklikult tehtud süüdimõistvaid kohtuotsuseid. Seega on siseriiklikud õigusaktid ainus kriteerium, mille alusel otsustatakse, kas teistes riikides tehtud süüdimõistvaid kohtuotsuseid arvestatakse ja milline toime neile omistatakse. Teistes liikmesriikides tehtud süüdimõistvaid kohtuotsuseid tuleks arvesse võtta kriminaalmenetluse erinevate staadiumide ajal.

Muudatusettepanek 6
Artikli 3 lõige 2

2. Lõiget 1 kohaldatakse kriminaalmenetluse eelses etapis, kriminaalmenetluse ajal ning süüdimõistva kohtuotsuse täitmisel kohaldatava **menetluse**, sealhulgas eelvangistuse, õigusrikkumise kvalifitseerimise, karistuse liigi ja raskusastme määramise või kohtuotsuste täitmise korra suhtes.

2. Lõiget 1 kohaldatakse kriminaalmenetluse eelses etapis, kriminaalmenetluse ajal ning süüdimõistva kohtuotsuse täitmisel kohaldatava **korra**, sealhulgas eelvangistuse, õigusrikkumise kvalifitseerimise, karistuse liigi ja raskusastme määramise või kohtuotsuste täitmise korra suhtes.

Selgitus

Raportööri arvates ei tohiks selle sätte kohaldamist piirata üksnes menetluse korra suhtes.

Muudatusettepanek 7
Artikli 4 punkt d a (uus)

d a) kui asjaolud, mille alusel süüdimõistev kohtuotsus tehti, ei ole siseriiklike õigusaktide mõistes õigusrikkumised.

Selgitus

Tuleks selgesõnaliselt sätestada, et kriminaalmenetluse korral mõnes liikmesriigis ei pea arvesse võtma teises riigis tehtud süüdimõistvat kohtuotsust seoses tegudega, mis ei ole karistatavad selles liikmesriigis.

Muudatusettepanek 8
Artikli 5 lõige 1

Teises liikmesriigis tehtud süüdimõistvat kohtuotsust ei võeta arvesse, kui asjaolud, mille alusel süüdimõistev kohtuotsus tehti, ei ole siseriiklike õigusaktide mõistes õigusrikkumised.

välja jäetud

Esimene lõik ei kehti järgmiste õigusrikkumiste liikide puhul:

- osalemine kuritegelikus ühenduses***
- terrorism***
- inimkaubandus***
- laste seksuaalne ekspluateerimine ja lastepornograafia***
- ebaseaduslik kauplemine uimastite ja psühhotropsete ainetega***
- ebaseaduslik kauplemine relvade,***

laskemoona ja lõhkeainega

- korrupsioon*
- pettus, seal hulgas selline, mis 26. juuli 1995. aasta Euroopa ühenduste finantshuvide kaitset käsitleva konventsiooni tähenduses kahjustab Euroopa ühenduste finantshuve*
- kuritegelikul teel saadud tulu rahapesu*
- raha võltsimine, sealhulgas euro võltsimine*
- arvutikuritegevus*
- keskkonna-alased õigusrikkumised, sealhulgas ebaseaduslik kauplemine ohustatud looma- ja taimeliikidega*
- illegaalselt riiki sisenemisele ja riigis viibimisele kaasaaitamine*
- tapmine, raskete kehavigastuste tekitamine*
- ebaseaduslik kauplemine inimorganite ja -kudedega*
- inimrööv, ebaseaduslik vabaduse võtmine või pantvangi võtmine*
- rassism ja ksenofoobia*
- organiseeritud või relvastatud rööv*
- ebaseaduslik kauplemine kultuuriväärtustega, sealhulgas antiikesemete ja kunstiteostega*
- maksupettus*
- väljapressimine*
- kaupade võltsimine ja piraatlus*
- administratiivdokumentide võltsimine ja nendega kauplemine*
- maksevahendite võltsimine*
- ebaseaduslik kauplemine hormoonainete- ja muude kasvustimulaatoritega*
- ebaseaduslik kauplemine tuumamaterjalidega ja radioaktiivsete ainetega*
- ebaseaduslik kauplemine varastatud sõidukitega*
- vägistamine*
- tahtlik süütamine*
- Rahvusvahelise Kriminaalkohtu pädevusse kuuluvad õigusrikkumised*
- lennuki või laeva kaaperdamine*
- sabotaaž.*
- liikluseeskirjade rikkumine, seal hulgas*

puhke- ja sõiduaega reguleerivate eeskirjade või ohtlike kaupade vedu reguleerivate eeskirjade rikkumine
– salakaubandus
– intellektuaalse omandi õiguse rikkumine
– isikute ähvardamine ja nende kallal vägivald kasutamine, sealhulgas spordivõistluste ajal
– vandalism
– vargus
– tõendatud õigusrikkumised, mille kohta liikmesriigis on tehtud süüdimõistev kohtuotsus, mille täitmise kohustus on seotud meetmetega, mis on vastu võetud vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingule või Euroopa Liidu lepingu VI peatükile.

Selgitus

Arvestades artikli 3 lõike 1 muudatusettepanekut, ei ole vaja ära tuua mittekohustuslikke tingimusi, mille puhul teises riigis tehtud eelnevat süüdimõistvat kohtuotsust arvesse ei võeta. Artikli 3 uue sõnastuse kohaselt on see pädeva riikliku ametiasutuse otsustada vastavalt oma siseriiklikele õigusaktidele, kas ja mil määral tuleks arvesse võtta eelnevaid süüdimõistvaid kohtuotsuseid.

Muudatusettepanek 9 Artikli 6 lõige 1

1. Kui liikmesriik registreerib siseriiklikus karistusregistris teises liikmesriigis tehtud süüdimõistvad kohtuotsused, peab registreeritud karistus vastama tegelikule määratud karistusele, välja arvatud juhul, kui karistus on selle täitmisel karistuse registreerinud liikmesriigis tegelikult läbi vaadatud. **välja jäetud**

Selgitus

Sätted siseriiklike karistusregistrite kohta tuleks käesolevast raamotsusest välja jätta ning selle küsimusega tuleks tegelda seoses raamotsuse eelnõuga, mis käsitleb liikmesriikide karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja nende andmete sisu (KOM(2005)690), Diaz de Mera raport.

Muudatusettepanek 10
Artikli 6 lõige 2

2. Kui siseriiklike õigusaktide kohaselt tuleb liikmesriigi kodanike ja residentide suhtes teises liikmesriigis tehtud süüdimõistvad kohtuotsused registreerida siseriiklikus karistusregistris, ei tohi sissekandeid, muudatusi ja kustutamist käsitlevad eeskirjad mingil juhul põhjustada isiku asetamist ebasoodsamasse olukorda, võrreldes siseriikliku süüdimõistva kohtuotsusega. välja jäetud

Selgitus

Vt artikli 6 lõike 1 muudatusettepaneku selgitust.

Muudatusettepanek 11
Artikli 6 lõige 3

3. Igasuguse süüdimõistva kohtuotsuse muutmise või tühistamisega otsuse teinud liikmesriigis, peab kaasnema vastava sissekande muutmine või kustutamine päritolu- või asukohariigis, kui karistus seal registreeriti ning kui nimetatud riiki on muudatusest või tühistamisest teavitatud, välja arvatud juhul, kui selle riigi õigusaktide sätted on süüdimõistetu jaoks soodsamad. välja jäetud

Selgitus

Vt artikli 6 lõike 1 muudatusettepaneku selgitust.

Muudatusettepanek 12
Artikkel 7

1. Ilma, et piirataks selle kohaldamist liikmesriikide ja kolmandate riikide vahelistes suhetes, asendatakse liikmesriikidevahelistes suhetes 28. mai 1970. aasta kriminaalrajades tehtud otsuste rahvusvahelist kehtivust käsitleva

1. Käesolevat raamotsust kohaldatakse liikmesriikide vahel seoses liikmesriikide ja kolmandate riikide vaheliste suhetega, ilma et see piiraks 28. mai 1970. aasta kriminaalrajade rahvusvahelist kehtivust käsitleva Haagi konventsiooni artiklit 56.

Haagi konventsiooni artikkel 56
käesoleva raamotsusega.

Selgitus

Väga küsitav on rahvusvahelise konventsiooni sätte asendamine raamotsuse artikliga. Seepärast soovitab raportöör käesoleva raamotsuse kohaldamist liikmesriikide seas, ilma et see piiraks asjaomase rahvusvahelise konventsiooni sätteid.

Muudatusettepanek 13
Artikli 8 lõige 1

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva raamotsuse rakendamiseks vajalikud meetmed vastu **hiljemalt 31. detsembriks 2006.**

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva raamotsuse rakendamiseks vajalikud meetmed vastu **ühe aasta jooksul selle vastuvõtmisest.**

Selgitus

Algselt soovitatud tähtajad ei ole praegu enam realistlikud.

Muudatusettepanek 14
Artikli 8 lõige 3

3. Toetudes nõukogu peasekretariaadi edastatud teabele, esitab komisjon **hiljemalt 31. detsembriks 2007** Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande raamotsuse rakendamise kohta, lisades vajadusel õigusaktide ettepanekud.

3. Toetudes nõukogu peasekretariaadi edastatud teabele, esitab komisjon **hiljemalt kahe aasta möödumisel käesoleva raamotsuse vastuvõtmisest** Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande raamotsuse rakendamise kohta, lisades vajadusel õigusaktide ettepanekud.

Selgitus

Kooskõlas muudatusettepanekuga artikli 7 lõikele 1.

SELETUSKIRI

Käesoleva raamotsuse ettepaneku eesmärk on kehtestada alus selleks, et ühes liikmesriigis tehtud süüdimõistvat kohtuotsust võetakse arvesse uute asjaolude alusel teises liikmesriigis algatatud kriminaalmenetluse korral. See ettepanek on tehtud, et edendada Tampere järeldusi vabaduse, turvalisuse ja õiguse valdkonnas.

Kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtte esitati Euroopa Ülemkogu Tampere kohtumise järeldustes kui tsiviil- ja kriminaalõiguse alase koostöö nurgakivi. Käesolev ettepanek seostub valge raamatuga, mis käsitleb teabe vahetamist süüdimõistvate kohtuotsuste kohta ja nende mõju Euroopa Liidus. See valge raamat määratleb Euroopa Liidu edaspidise tegevuse kaks eesmärki: parandada teabe liikumist ja kasutamist ning tagada teabe kasutamine ka väljaspool kohtuotsuse teinud liikmesriiki uute õigusrikkumiste ennetamisel.

Kulub veel hulk aega, enne kui kõikides Euroopa Liidu liikmesriikides mõistetakse õigust menetluslikult, tõendite kogumise seisukohalt ja sisuliselt suuremal või vähemal määral sarnasel moel. Vaatamata liikmesriikide kohtusüsteemide praegustele erinevustele, tuleb kohtuotsuste vastastikust tunnustamist liikmesriikide vahel võimalikult kiirendada. See on muidugi asja üks pool, mille tõhusus on tagatud siis, kui on reguleeritud ka teine pool, see on teabe salvestamine ja vahetamine. Seepärast on raportöör seisukohal, et käesolev raamotsus peaks jõustuma alles siis, kui on vastu võetud sarnane otsus, mis reguleerib liidu territooriumil tehtud süüdimõistvaid kohtuotsuseid käsitleva teabe registreerimist ja liikumist.

Käesolev ettepanek on tihedalt seotud ettepanekuga võtta vastu nõukogu raamotsus, mis käsitleb liikmesriikide karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja nende andmete sisu (KOM(2005)690). Käesoleva ettepaneku eesmärk on seega määratleda olukorrad, kus isiku suhtes ühes liikmesriigis tehtud süüdimõistvat kohtuotsust saab ja tohib arvesse võtta uute asjaolude alusel sama isiku vastu algatatud kriminaalmenetluse korral. Arvessevõtmise aluseks on sarnasuse põhimõtte.

Seoses mõiste "süüdimõistev kohtuotsus" määratlemisega on raportöör seisukohal, et fraasi "mida saab kaevata edasi kriminaalasjades pädevale kohtule" kasutamine ei vasta ilmselt liikmesriikide kohtusüsteemidele ning võib tekitada segadust. Lisaks arvab raportöör, et selle koostöösüsteemi loomise algetappidel ei tuleks hõlmata haldusotsuseid, kuna see ei ole vajalik.

Seoses artiklitega 3, 4 ja 5 eelistab raportöör lihtsa sarnasuse põhimõtet koos mõnede ühtlustamise elementidega. Sellega seoses teeb raportöör ettepaneku muuta artikli 3 lõike 1 sõnastust, et selgesõnaliselt sätestada, et siseriiklikud õigusaktid on ainus kriteerium, mille alusel otsustada, kas ja millisel määral tuleks teises riigis tehtud eelnevale süüdimõistvale kohtuotsusele omistada õiguslikku toimet. Ent peamisi põhimõtteid, nagu *as ne bis in idem*, aegumine, amnestia ja süüdimõistva kohtuotsuse sissekande kustutamine siseriiklikust karistusregistrist, tuleks järgida kogu Euroopa Liidus ning seetõttu tuleks artikkel 4 säilitada. Lisaks tuleks selgesõnaliselt sätestada, et kriminaalmenetluse korral mõnes liikmesriigis ei pea arvesse võtma teises riigis tehtud süüdimõistvat kohtuotsust seoses tegudega, mis ei ole

karistatavad selles liikmesriigis.

Raportööri arvates kuuluvad artikli 6 sätted pigem ettepanekusse võtta vastu nõukogu raamotsus, mis käsitleb liikmesriikide karistusregistrite andmete vahetamise liikmesriikidevahelist korraldust ja nende andmete sisu (KOM(2005)690).

Seoses artikli 7 sõnastusega pidas raportöör vajalikuks seda muuta, sest rahvusvahelise õiguse kohaselt ei saa konventsioonile allakirjutanud muuta või asendada konventsiooni artikleid ühepoolselt. Artikli 7 asendatud tekst on paremini kooskõlas rahvusvahelise õigusega.